

סיפור לשבת

האיש סיפר שהראוהו בחלום פסוק בו מופיעה המילה 'כי' פעמיים והמילה 'לא' שלוש פעמים...

נאמר בספר "כל בו" (סימן י"ח): בשני ובחמישי אחר תפילת שמונה-עשרה, נהגו בכל מקומות ישראל להרבות בתפילה ובתחנונים, לפי שבית-דין של מעלה ושל מטה שווין, והם ימי רחמים, דכתיב (ישעיה נ"ה, ו') "דרשו ה' בהמצאו", ואומרים "והוא רחום". והביא הכל בו, ששורש אמירת "והוא רחום", הוא ממעשה נורא שאירע לאחר חורבן הבית, ולהלן סיפור המעשה:

מעשה אירע ביהודים שיצאו מירושלים, והפליגו בספינה למדינה רחוקה. במדינה זו שלט 'הגמון' (מושל) ערל, וכשפגש בקבוצת היהודים שאל למוצאם. מהעם היהודי אנו, השיבו. אמר להם: אם יהודים אתם, רוצה אני לנסות אתכם, כפי שנוסו חנניה מישאל ועזריה 'בגו אתון נורא יקידתא' - בכבשן האש. התחננו היהודים להגמון שיתן להם שלושים יום להתכונן לכך, והסכים ההגמון להמתין שלושים יום.

ישבו האנשים בתענית בכל יום, והנה, ביום האחרון, פנה אחד מבני החבורה, אל חבריו וסיפר להם כי הראוהו בחלום הלילה פסוק מסויים. אמנם את הכתוב בפסוק אינו זוכר, אך מה שכן היה זכור לו, שבפסוק נכתבה המילה 'כי' פעמיים, והמילה 'לא' נכתבה שלוש פעמים.&

אחד מזקני הגולים, 'סבא חכימא', נענה ואמר: הפסוק שהקריאו לך מן השמים הוא הפסוק בספר ישעיה (מ"ג, ב') כי תעבור במים איתך אני, ובנהרות לא ישטוף, כי תלך במו אש לא תכוה ולהבה לא תבער בך.

אמר אותו 'סבא חכימא' לחולם החלום: דע לך כי יכול תוכל להיכנס ולהינצל מכבשן האש של ההגמון, שהרי ודאי מן שמיא הודיעו לך דבר זה.

הגיע היום השלושים, ואנשי ההגמון הבעירו את האש הגדולה בכבשן. ואכן, חולם החלום התנדב להיכנס לתוך האש, והקב"ה עשה לו נס, כשם שעשה לאברהם אבינו ולחנניה מישאל ועזריה.

וכאן אירע נס מדהים נוסף: הנה האש התחלקה לשלושה חלקים, ונכנסו ובאו לתוכה שלושה צדיקים (בכל חלק הופיע צדיק), כדי לקבל את פניו של האיש. אותם צדיקים עמדו ושיבחו את השי"ת. הראשון פתח ואמר "והוא רחום", עד "אנא מלך רחום וחנון", השני המשיך משם עד "אין כמוך מלך חנון ורחום", והשלישי המשיך משם ואילך. ונמצא שכל הקטעים מתחילים ברחום ומסיימים ברחום. ומאז תיקנו לומר את הנוסח הזה בשני ובחמישי!

מקור: ["והערב נא" חלק ג